

ABANS

MATINADA AL BARRI DEL CARME DE VALÈNCIA, carrer dels Cavallers. Encara hi ha locals oberts. Gent que passeja, que torna a casa o que cerca un bar per a la darrera, va, la darrera i mo n'anem.

Només que, de cop, una trentena d'individus omplen l'escena, i la capgiren. Avancen a grans gambades, en formació, a l'assalt. Porten cascs, elàstics amb la bandera espanyola, sivelles amb esvàstiques. Texans estrets, caçadores *bomber*, botes negres. Branden cadenes, bats de beisbol, porres. En arribar davant del cafè Mala Fama, llancen pedres, trenquen els vidres, colpegen tothom qui troben.

La gent fuig.

N'hi ha que els planten cara.

Són reaccions instintives, segons el caràcter o el moment o vés a saber què et mou en aquell minut escàs de daltabaix: mirar d'amagar-te, escapar de la barbàrie, pensar que això no pot ser i dir-los, eh, què passa, fora d'aquí, cabrons. L'Home 1 s'ho va repetint, això, que són reaccions instintives, que no ho ha pogut evitar, que li ha eixit així, hòstia, contra tota lògica, contra tota evidència, encarar-se a les bèsties sense

cap més escut que la raó que té i la ràbia que fa que se surtin amb la seva. Posats a tenir, ja té una edat, també. Hauria de saber-se els límits, les circumstàncies. Però és que són reaccions instintives.

Instintives.

Li han trencat un braç. Té cinc punts al cap. Tot el cos masegat.

El pitjor, però, és saber que saben que no els passarà res.

I tornar-ho a constatar.

*

A casa del Chuli, o del Ventosa, o d'algun dels seus coneguts, per terra, al costat d'uns mitjons bruts que algú altre recollirà, hi ha un pamflet d'Acció Radical, obert per una pàgina on hi diu, en castellà: «La nostra violència no és gratuïta ni tan sols en els casos en què ho parega. La nostra violència és la resposta al fàstic brutal que ens produeix aquesta societat hipòcrita i democràtica. La nostra violència és la resposta a la injustícia social que imparteix aquest sistema; és l'única resposta a la invasió racial que vivim en tota Europa. És la lluita contra tot el que aquesta societat aprecia i nosaltres detestem».

*

germana: «Era nedador i, com que també li agradava molt la bicicleta, amb un grup de companys començà a fer triatló. Hi estigué un parell d'anys. Des dels setze. Era molt bo. Bracista. Quan començava a destacar,

que devia tenir deu o dotze anys, estàvem en el club de natació de Burjassot. Però depenia del València, del futbol, i quan baixà a segona el tancaren. Aleshores els entrenadors van dir als meus pares que Guillem tenia futur, i que el dugueren al Ferca San José, que és un club de València amb molta anomenada. El van recomanar, hi entrà i començà a guanyar: campionats autonòmics, estatals, de tot. En tenim medalles. I copes. Guardades. En un cofre.

»Encara no l'hem obert.

»Després que l'assassinaren, jo vaig continuar anant al club, i em deien: És que el teu germà tenia unes mínimes que no hi ha qui les supere! Durant molts anys no hi va haver ningú que les millorara.»

*

Si ara sabés que en parlem, segurament se n'estranyaria. O potser li faria gràcia, qui ho pot endevinar. O potser res, són coses que no l'afecten ni li ocupen el temps que gasta immers al món de Terramar o provant de confegir una grua articulada del mecano o amb els amics, avui eixirem al Serradal a fer el salvatge entre les dunes o ens quedarem tancats a casa mig a les fosques a veure *Gremlins* una altra vegada ara que ja n'han anunciat la segona part.

El Gabriel té tretze anys, una vida simple, interessos concrets: on anirem demà a voltar, que m'allarguen l'hora de tornar a casa, cent peles més de setmanada, que el pare em compre *El Segador*, coses per l'estil. Ara arriba l'estiu, té tot el temps a l'abast i troba que això és normal i que així ha de ser. No és que

ho trobi: ni s'ho planteja. Fa i prou. És la vida que ha tastat fins ara, la que el defineix i el delimita. Sense gaires històries. Ben mirat, si no fos perquè d'aquí a tres anys, per casualitat, serà a Montanejos, avui no n'escriuríem res, del Gabriel. Ni avui ni mai, probablement.

*

València, dellà del riu. Barri de la Trinitat. Carrer Flora.

Hi ha un edifici tancat i barrat. Un portal gran. Finestrals. Dues plantes. Més de mil metres quadrats de parets silencioses, expectants.

Perquè avui, que és 30 d'abril, dia mundial del sabotatge, l'antiga fàbrica abandonada tornarà a sentir la remor de gent dins de les venes.

Es va alçar al segle XIX, al bell mig d'una centúria de màquines i de ferrocarrils, de la ciutat que creix i de seguida voldrà abraçar el modernisme. De seguida, com faran París i Praga i Barcelona. De seguida però encara no. Aquí, de moment, abans no compareguin a escena els dracs i les taronges i les falleres i les tiges ondulants, la celebració de la vida i del món burgès que s'emula, que es pretén, que es construeix o es fa construir, mentre tot això no arribi, hi ha els murs funcionals amb finestres grosses, una xemeneia altiva de rajoles, un pati, sales immenses per a les màquines que no ho seran menys, les més noves, l'orgull de l'Exposició Regional que aviat arribarà: telers per a gegants i moguts pel vapor, eixordadors, implacables, els únics de la seva mena, tota la força del foc i de l'aigua i la mecànica al servei de la bellesa, d'aquesta seda es-

plèndida de colors i suavitats, dels diners que la pu-
guin pagar.

Va ser l'enveja d'una ciutat en moviment, única en la seva espècie, devoradora dels petits tallers, de les vides que engolia diàriament, dones i xiquets que hi passaven les hores i les hores i les hores i que es feien invisibles al costat de les sorolloses baluernes de metall.

Va ser moltes coses, la fàbrica d'en Joan Pampló.

A partir d'avui, d'ara mateix, tindrà les parets pintades amb esprais, pancartes, un menjador popular, teatre, cinefòrum ple de fum, aquell concert mític de Soziedad Alkoholika abans no els arribés la fama i quedés per a la història i la incredulitat futura allò de cantar a un metre del públic que salta, grimpa, empen-
ta i puja a l'escenari i es llança d'un bot sobre el formi-
guer premat que salta, grimpa, empen-
ta i puja a l'escenari i així durant tant de temps com calgui, els cabells llargs, la bateria implacable, la veu de cassalla cavernosa que diu, sobre el fons dur de guitarres, que un día soñé que estaba vivo y vivo me sentía.

A partir d'avui, d'ara mateix que ja hi ha entrat un grup de joves que caminen amb certa cautela i van prenent vistes i sospesant possibilitats i això està de puta mare, nano, a partir d'avui la vella fàbrica serà un espai okupat. El Kasal Popular. Que es pronuncia tal com raja i que s'escriu amb K.

*

germana: «Els meus pares varen viatjar molt amb ell als campionats. Sobretot a Catalunya, on Guillem va fer molts amics. D'entrada, de la natió. I després, de

tot. Però la natació potser va ser el primer vincle que va tenir amb la consciència de Països Catalans. Era un xiquet, aleshores. Es trobava amb gent d'allà i volien guanyar als del Canoe, que eren de Madrid.»

*

Cara de mala llet, pit molt marcat sota un polo transparent, cintureta de vespa, pantalons ajustats, botes grosses de punta metàl·lica, bat de beisbol a la mà i, l'altre braç tatuat amb una creu cèltica: és un dibuix, un paradigma.

Se'l mira i se'l remira.

El paio de paper és més alt que ell, més fort, bregat, dur, invencible. Li agrada tant!

Il·lustra una espècie d'octaveta. Una convocatòria. Li la van passar als futbolins com qui traspasa un objecte de valor o, millor encara, com qui comparteix un secret. I ara, aquest personatge de qui no en sabem el nom i que plega el paper i se'l torna a guardar, se sent part d'alguna cosa. D'alguna, no: d'aquesta. Concreta, directa, racial. Exactament això. No li feu preguntes que hagi de respondre amb frases llargues, però entén que és això. Això. Tal com l'han convocat ja li està bé: «concert en defensa de la raça».

SOLO LOS JOVENES NACIONAL
REVOLUCIONARIOS SERAN BIEN
RECIBIDOS.

Solo.

Ell, per exemple.

Baixet. El nas aguilenc. El front estret. Poqueta cosa.

Bien recibido.

Ell, sí.

Ha anat, a l'hora convinguda, a l'estació d'autobusos, i ja hi és. Amb el paper del dibuix a la butxaca dels texans que li estrenyen l'entrecreix. No li costa caminar, però. De seguida distingeix el grup. S'hi atansa. Saluda amb un cop de cap.

—Concert?

Li fan que sí.

S'espera. S'estintola. Un peu a terra i l'altre a la paret.

Compareixen dos païos i els avisen del canvi de plans: per culpa del merder a la premsa, la banda demaricons de la Don Mendo s'ha fet enrere i ha calgut trobar una altra discoteca. Nou punt de concentració: la Malva-rosa. D'allà, encabits dins d'una furgoneta, faran cap al Saler. Un trajecte curt i ja hi és, hòstia, ja hi és.

La primera cosa que veu és la gran bandera amb la creu gammada, darrere l'escenari. Sent pessigolles a la panxa. A la barra hi ha cervesa. Una taula de propaganda dels tios d'Acción Radical. Fulleja un fanzine. Es compra una xapa. Aviseu-me quan feu coses. D'on ets? De Marxalenes. Ah.

L'ambient s'escalfa. Sembla que comencen. Hi ha moviment. Però encara no toquen. Parlen. No els entén. Aplaudiments i crits. S'hi acosta.

—Què passa?

—Han cremat un cartell dels rojos.

Ell també aplaudeix, així amb els gestos accentuats, com de tornada de tot, ho, ho. I ja es queda ar-

ran d'escenari. Poques ties, això sí. Tan poques que no en veu. Però és igual: avui no va d'això. Es fixa de nou en l'escenari. Estan molt seriosos. L'aire es tensa. Diuen que, camarades, avui els de Violent Storm no tocaran, que ja no tocaran mai més, que són al Valhala, que han tingut un accident camí de l'aeroport.

—Què polles és el Valhala?

—Un rotillo de vikings.

—Eh?

—Collons, que s'han matat.

Minut de silenci i braços tibats.

Ja està. Concert, per fi. Fua, en té moltes ganes. De cua d'ull veu el Ventosa. El Chuli també hi és. El saluda amb el cap. L'altre alça la cervesa. Ja parlaran després. O no. És igual. Ara només vol fotre bots i cagar-se en tot i ohh, ramiro ledesma! ohh, ramiro ledesma! sense saber qui és. O què.

La nit s'acabarà a cops.

Entre ells.

Perquè allà dins no hi ha ningú més.

*

pares: «Ho va viure tot molt de pressa i va viure molt. Molt. I molt intensament. Quina sort que ho va fer així. No parava en torreta, sempre tenia cinquanta mil viatges, cinquanta mil històries. El coneixien en totes bandes.

»Després ens n'han dut fotos. I el veus ací o allà, en València, en Barcelona, en Madrid... I dius: Nosaltres li donàvem permís?

[La mare somriu]

»Només volíem saber on anava. Parlàvem i ens ho explicava i au. Teníem una pissarreta i li dèiem mira, escriu ací on pararàs i com localitzar-te. I ja està.»

*

El Gabriel ha enfilat l'escala corrents, ha entrat a casa sense encomanar-se a ningú, ha deixat la mare a mig preguntar que d'on véns tot suat que pareixes un perulari i s'ha tancat a l'habitació.

No plora.

Potser li aniria bé. O gesticular. O estampar alguna cosa contra la paret, un llibre, la tassa tan lletja dels bolígrafs, ni que fos un crit. Un crit, sí, amb les lletres grosses que creixessin en forma de con dibuixades amb arestes i que trenquessin la vinyeta i que li buidessin aquesta ràbia, aquesta angúnia, aquesta vergonya tan gran que sent i que el té aquí paralitzat, estès al llit i amb el cap sota el coixí.

No és capaç de trinxar res, però tampoc no pot reconduir-se la imaginació, embridat-la, fer que deixi de repetir i de repetir i d'amplificar-li l'incident.

Dins del seu cervell, que recrea l'escena amb inexplicable delectança, ell es torna cada vegada més petit i més ridícul, els de COU semblen gegants, alts i esvelts com un grup d'elfs malignes que contemplés amb displicència l'espectacle, i ella... ai, ella riu cada vegada més fort, riu cada vegada amb més ganes, riu i encomana el riure a les amigues, i als elfs dalt de la piràmide, i als microbis de primer, i al conserge, també, que diu deixa la xiqueta i mira per on camines,

nano, i s'agafa la panxa amb les mans i va rient com un frare gras a la taverna.

Voldria tornar-se invisible per al món.

En realitat, un xic que es despista, trabuca, fa equilibris per no caure i desapareix enrojolat del camp de visió no és cap peripècia per a la història. Ningú no s'hi ha acabat de fixar. Qui ho ha fet, se n'ha oblidat de seguida. I ell se n'ha anat massa ràpidament, i massa avergonyit, per poder-ho constatar.

Se sent enfonsat en la misèria.

Ja no té cap oportunitat.

I el cridaran a parar taula, i després a sopar, i continuarà tal com s'ha quedat en entrar: vestit, al llit, de bocaterrosa, amb les mans prement fort el coixí. Fins que la mare exclamarà que ja n'hi ha prou d'aquest color i el voldrà fer sortir al menjador, però l'home tindrà una intuïció i li tallarà el pas i li dirà

—Deixa'l, que està enamorat.

*

Mola. També van d'acampada. Com els aris antics. Els de debò.

Torna a ser aquell paio gris de nas punxegut, el de l'octaveta, i sent que ha trobat alguna cosa per fer. Li han passat una altra revista dels tios d'Acción Radical. Són el tascó que ho farà saltar tot. Necessari. Depuratiu. Sa.

Deixarà de fumar.

Obre la revista. Hi va llegint la crònica del darrer solstici. Ara ja sap què vol dir *solstici* i que, al proper, s'hi apuntarà. Aire. Entrenament. Homes que es fan

costat. I, ara també ho entén, vikings. Llegeix: «Hi havia camarades parlant, uns altres muntaven les tendes o menjaven, uns altres disparaven amb arcs o llançaven destrals en unes grans dianes que es col·locaren a la pineda». I després del sopar: «Va acabar la breu allocució alçant una gran espasa i convidant tothom qui desitjara comprometre's en la lluita a fer-ho. Quan l'últim camarada del gran cercle clamà Jo alce l'espasa!, un altre camarada d'A.R. encengué la foguera: 'El ritu de la sang i el foc s'ha complert!', i s'encengué una gran flamarada. Els crits de SIEG HEIL ompliren el silenci i una pluja de torxes callà* sobre la gran flama».

* «calló» a l'original en castellà.